

دانشگاه تهران

مشخصات کلی، برنامه درسی و سرفصل دروس

دوره: دکتری

رشته: ترویج کشاورزی

پردیس کشاورزی و منابع طبیعی

مصوب جلسه مورخ ۸۴/۴/۷ شورای برنامه ریزی آموزشی دانشگاه

این برنامه بر اساس آئین نامه وزارتی تفویض اختیارات برنامه ریزی درسی به دانشگاههای دارای هیات ممیزه توسط اعضای هیات علمی گروه ترویج و آموزش کشاورزی پردیس کشاورزی و منابع طبیعی تدوین شده و در یکصد و چهاردهمین جلسه شورای برنامه ریزی آموزشی دانشگاه مورخ ۸۴/۴/۷ به تصویب رسیده است.

مصوبه شورای برنامه ریزی آموزشی دانشگاه تهران در خصوص برنامه درسی

رشته : ترویج کشاورزی

مقطع : دکتری

برنامه درسی دوره دکتری رشته ترویج کشاورزی که توسط اعضای هیات علمی گروه ترویج و آموزش کشاورزی تدوین شده است با اکثریت آراء به تصویب رسید.

- این برنامه از تاریخ تصویب لازم الاجرا است.
- هر نوع تغییر در برنامه مجاز نیست مگر آنکه به تصویب شورای برنامه ریزی آموزشی دانشگاه برسد.

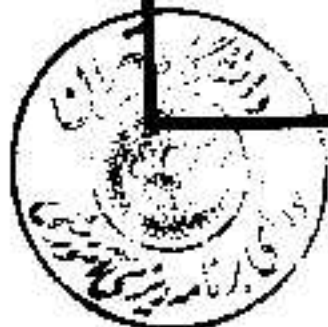
دکتر علی افشار بکشلو
دبیر شورای برنامه ریزی آموزشی دانشگاه

دکتر سید حسین حسینی
معاون آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه

رای صادره جلسه مورخ ۸۴/۴/۷ شورای برنامه ریزی آموزشی دانشگاه در مورد تدوین برنامه درسی رشته ترویج کشاورزی در دوره دکتری صحیح است. به واحد ذیربط ابلاغ شود.

رضایی

دکتر رضا فرجی دانا
رئیس دانشگاه

فصل اول:

مشخصات کلی رشته

فصل اول

مشخصات کلی دوره دکتری رشته ترویج کشاورزی

۱- تعریف و هدف

دوره دکتری ترویج کشاورزی بالاترین مقطع تحصیلات تکمیلی دانشگاهی است که شامل پیشرفته‌ترین موضوعات موجود در زمینه ترویج کشاورزی است. اهداف اصلی این رشته در جهت خودکفایی علمی در این رشته برای دانشجویان شامل موارد زیر است:

- ۱) احاطه یافتن بر آخرین آثار علمی ترویج کشاورزی و زمینه‌های وابسته
- ۲) آشنایی با روش‌های پیشرفته بررسی و تحقیق در زمینه ترویج کشاورزی
- ۳) دستیابی به جدیدترین مباحث علمی و تحقیقاتی به منظور گسترش دامنه‌های علوم و فناوری مرتبط با توسعه و ترویج کشاورزی
- ۴) کمک به کاربرد یافته‌های علمی و تحقیقاتی به منظور حل مسایل و رفع مشکلات علمی جامعه کشاورزان در قریب توسعه کشاورزی
- ۵) تعلیم و تربیت متخصصان مورد نیاز نهادهای دانشگاهی و مراکز و موسسات پژوهشی و آموزشی و اجرایی در این زمینه‌ها.

۲- طول دوره و شکل نظام

بر مبنای آیین نامه آموزشی دوره دکتری مصوب شورای عالی برنامه ریزی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، طول دوره دکتری ترویج کشاورزی ۴ سال می‌باشد که شامل دو مرحله: (۱) آموزش، و (۲) پژوهش برای تدوین رساله است. طول مرحله آموزش برای گذراندن ۱۸ واحد درسی حداکثر دو سال (۴ نیمسال) و هر نیمسال تحصیلی ۱۶ هفته کامل آموزشی است، و به منظور گذراندن ۲۴ واحد رساله، پس از گذراندن موفقیت‌آمیز امتحان جامع، حداکثر دو سال بعد از آن به انجام پژوهش‌های میدانی برای تدوین و ارایه رساله دکتری اختصاص خواهد یافت.

نظام آموزشی این دوره به صورت واحدی است و برای هر واحد نظری در هر نیمسال تحصیلی ۱۶ ساعت آموزش کلاسیک در نظر گرفته شده است.

۳- تعداد واحدهای درسی

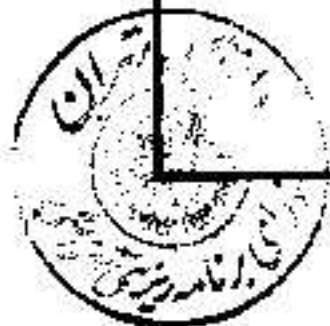
تعداد واحدهای درسی دوره دکتری ترویج کشاورزی ۱۸ واحد به قرار زیر است:

الف) دروس اصلی	۱۱ واحد
ب) دروس انتخابی	۷ واحد

تعداد واحدهای پژوهشی که نتیجه آن به صورت رساله ارایه می‌شود ۲۴ واحد است و بدین ترتیب هر یک از دانش‌آموختگان ترویج کشاورزی مجموعاً می‌باید قادر به گذراندن ۴۲ واحد آموزشی و پژوهشی باشد.

۴- نقش و توانایی دانش‌آموختگان

دانش‌آموختگان دوره دکتری ترویج کشاورزی به عنوان متخصصان این رشته قادر خواهند بود که در زمینه‌های: (۱) آموزش و پژوهش به عنوان استادیار در نهادهای دانشگاهی، (۲) بررسی و تحقیق به عنوان پژوهشیار در نهادهای پژوهشگاهی، (۳) برنامه‌ریزی، ارزشیابی و بررسی و تحقیق به عنوان مجری در موسسات و مراکز تحقیقاتی و ترویج کشاورزی، و نیز (۴) مدیریت طرح‌های جامع ترویج کشاورزی در برنامه‌های ملی توسعه کشاورزی و روستایی، انجام وظیفه نمایند.

۵- ضرورت و اهمیت

گسترش روزافزون کاربرد علوم و فناوری پیشرفته در فرآیندهای تولید و تبدیل و توزیع محصولات کشاورزی از یک سو و نیاز رو به تزاید جامعه به مواد خام کشاورزی و فرآورده‌های غذایی از سوی دیگر، ضرورت افزایش مضاعف کارایی افشار تولید کننده محصولات کشاورزی را مشخص می‌سازند، افزایش سطح کارایی مولدان کشاورزی نیز به نوبه خود در گرو بهره‌گیری به هنگام از کاربرد علوم و فناوری‌های پیشرفته و مناسب توسط میلیون‌ها نفر تولیدکننده در واحدهای تولیدی مربوطه است که این ناگزیر ضرورت وجود نظام‌های مفید و موثری را در ترویج کشاورزی ایجاب می‌نماید.

با توجه به پیچیدگی‌های فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی در فرآیندهای آموزش و ترویج، شیوه‌های پیشرفته و مناسب تولید در بین مولدان سنتی در میلیون‌ها واحد تولیدی در جامعه، اهمیت و نقش فعالیت‌های ترویجی در جریان توسعه کشاورزی روشن می‌شود. بنابراین، به منظور مقابله با این پیچیدگی‌ها از طریق تجزیه و تحلیل و برای حل مسایل و رفع مشکلات موجود و شناخت پدیده‌های نوظهور، علاوه بر تعلیم و تربیت نیری انسانی در مقاطع کارورزی، کارآموختگی، کاردانی، کارشناسی و کارشناسی ارشد به متخصصان در عالی‌ترین سطوح علمی نیاز است تا از طریق آموزش و پژوهش، هدایت و رهبری و مدیریت فعالیت‌های علمی در فرآیند ترویج کشاورزی را برعهده گیرند.

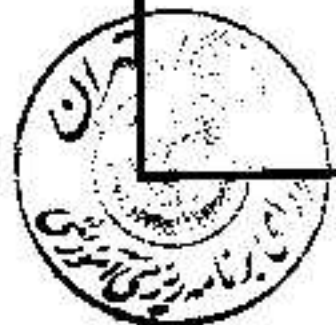
۶- شرایط پذیرش

- ۱- داشتن شرایط عمومی ورود به دوره دکتری آموزش عالی
 - ۲- داشتن دانشنامه کارشناسی ارشد مورد قبول وزارت علوم، تحقیقات و فناوری جهت ورود به دوره دکتری ترویج کشاورزی
 - ۳- قبولی در مراحل سه گانه آزمون ورودی به دوره دکتری
 - ۴- قبولی در آزمون ورودی
 - ۵- قبولی پذیرفته شدگان آزمون کتبی در مصاحبه علمی (آزمون شفاهی) که به منظور اطمینان از تسلط داوطلبان رشته و بی بردن به قدرت تجزیه و تحلیل و استنباط علمی آنان برگزار می‌شود.
 - ۶- داشتن حداقل معدل ۱۵ از ۲۰ یا معادل آن در دوره کارشناسی ارشد
- ### ۷- مواد آزمون و ضرایب آن

نام درس	ضریب
ترویج کشاورزی	۳
آمار اجتماعی	۲
روش تحقیق	۲
آموزش‌های مستمر	۲
جامعه‌شناسی توسعه	۲
زبان تخصصی	۲
مدیریت در ترویج کشاورزی	۲
برنامه‌ریزی ترویجی	۳

۸- شرایط گزینش دانشجو

داوطلبان تحصیل در دوره دکتری ترویج کشاورزی باید حایز شرایط عمومی دوره‌های دکتری مطرح در آیین‌نامه مربوط باشند تا بتوانند در این رشته به تحصیل بپردازند.

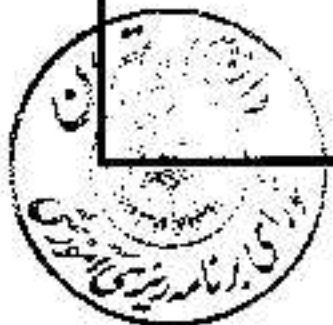
فصل دوم:

فهرست جداول

فصل دوم
برنامه درسی دوره دکتری
رشته ترویج کشاورزی

۱۱	دروس اصلی
۷	دروس انتخابی
۲۴	رساله
۴۲	جمع

الف) دروس اصلی ترویج کشاورزی

کد درس	نام درس	تعداد واحد	ساعت		پیش نیاز یا زمان ارایه درس
			نظری	عملی	
۰۱	تحلیل و کاربرد روش‌های ارزشیابی در ترویج کشاورزی	۳	۳۲	۳۲	۶۴
۰۲	ترویج کشاورزی و ارتباطات در توسعه روستایی	۲	۴۸	-	۴۸
۰۳	مدیریت پیشرفته در ترویج کشاورزی	۳	۴۸	-	۴۸
۰۴	تحلیل بینش‌های فلسفی ترویج کشاورزی	۲	۳۲	-	۳۲
	جمع	۱۱	۱۶۰	۳۲	۱۹۲

ب) دروس انتخابی ترویج کشاورزی

کد درس	نام درس	تعداد واحد	ساعت		پیش نیاز یا زمان آرایه درس
			نظری	عملی	
۰۶	آمار پیشرفته و تحلیل داده‌ها در ترویج و آموزش کشاورزی	۲	۱۶	۲۲	۴۸
۰۷	روش‌های تحقیق پیشرفته در ترویج و آموزش کشاورزی	۲	۱۶	۲۲	۴۸
۰۸	آموزش‌های مستمر روستایی	۲	۲۲	-	۲۲
۰۹	مدیریت تکنولوژی کشاورزی	۲	۲۲	-	۲۲
۱۰	ترویج کشاورزی مجازی	۲	۱۶	۲۲	۴۸
۱۱	کارآفرینی در کشاورزی	۲	۱۶	۲۲	۴۸
۱۲	اقتصاد ترویج کشاورزی	۲	۱۶	۲۲	۴۸
۱۳	تحلیل روش‌های ترویجی	۲	۲۲	-	۲۲
	جمع	۱۶	۱۷۶	۱۶۰	۳۳۶

فصل سوم:

سرفصل دروس

سرفصل دروس ها

تحلیل و کاربرد روش های ارزشیابی در ترویج کشاورزی
**Analysis and Application of Evaluation Methods in Agricultural
Extension**

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : ۲ واحد نظری - ۱ واحد عملی

پیشنیاز : ندارد

هدف: تحلیل و بررسی روش های ارزشیابی و کاربرد آن در برنامه ها و فعالیت های ترویج کشاورزی

سرفصل درس:

نظری:

مفهوم ارزشیابی در گذشته و حال، ویژگی های ارزشیابی و تفاوت آن با پژوهش، ضرورت ارزشیابی برای ترویج کشاورزی امروزی، مفهوم کیفیت در برنامه های ترویجی، نقش ارزشیابی در افزایش کیفیت برنامه های ترویجی، عناصر ارزشیابی و کاربرد آن در برنامه های ترویجی، سنجش نیازها، انواع ارزشیابی، ارزشیابی کمی و کیفی، ارزشیابی تکوینی در برنامه های ترویجی و اهمیت آن، نظریه ها و فنون ارزشیابی، مدل های ارزشیابی در رابطه با ماهیت برنامه های ترویجی، فرامدل های بدیل برای ارزشیابی برنامه های ترویجی، دامنه، ابزار و امکانات و محدودیتهای ارزشیابی در برنامه های ترویجی، تهیه طرح ارزشیابی برنامه های ترویجی، مراحل ارزشیابی (تعیین نوع اطلاعات، تعیین زمان و چگونگی گردآوری اطلاعات، ساخت و انتخاب وسیله جمع آوری اطلاعات، تجزیه و تحلیل اطلاعات، نتیجه گیری، قضاوت، تفسیر، و تصمیم گیری) چگونگی گزارش کردن اطلاعات حاصل از ارزشیابی از برنامه های ترویجی.

عملی:

تهیه طرح ارزشیابی از یک فعالیت ترویجی

منابع:

- باقری، سیدکامران، مدیریت تکنولوژی، پیام متن، وابسته به مرکز تکنولوژی نیرو (متن).
- حجازی، یوسف، ۱۳۷۳. درآمدی بر ارزشیابی فعالیت های ترویجی، انتشارات دفتر مطالعات و برنامه ریزی جهاد کشاورزی.
- شعبانعلی فمی، حسین و همکاران، ۱۳۸۳. رهیافت ها و فنون مشارکت در ترویج کشاورزی و توسعه روستایی، انتشارات موسسه توسعه روستایی ایران.
- سینک، آ.ک. ۱۳۸۳. ترویج کشاورزی - اثر و ارزیابی، ترجمه غلامرضا مجردی، انتشارات دانشگاه زنجان.

- Weiss, C.H. (1972). Evaluation Research, Prentice- Hall. INC. Englewood Cliffs, New Jersey.
- Pelheram, R.J. (1998). Evaluation in agricultural extension, Rural Industries Research & Development Corporation.

ترویج کشاورزی و ارتباطات در توسعه روستایی

Agricultural Extension and communication in Rural Development

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

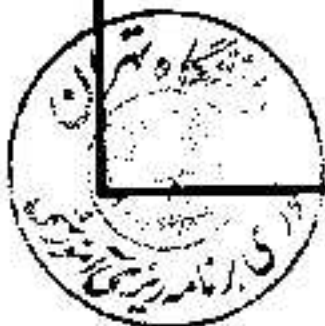
هدف: بررسی و تحلیل جایگاه و نقش ترویج کشاورزی و ارتباطات روستایی - کشاورزی و مدیریت ارتباطات و اطلاع رسانی در توسعه روستایی

سرفصل درس:

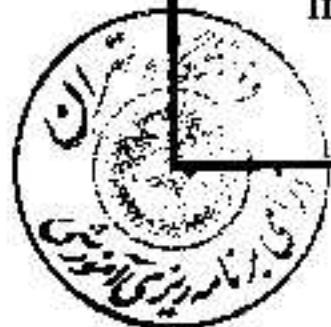
مروری انتقادی بر مفهوم توسعه و نظریه‌های توسعه، جایگاه و نقش بخش کشاورزی و جامعه روستایی در آراء و دیدگاه‌های نظریه پردازان مختلف توسعه، تحلیل تطبیقی الگوها و رهیافت‌های مختلف توسعه روستایی و کشاورزی، مدل‌های مختلف ترویج کشاورزی، تحلیل الگوها و سیاست‌های توسعه روستایی و کشاورزی در ایران و جهان و الزامات ترویجی آن: مفاهیم، اصول و سیاست‌های توسعه کشاورزی و روستایی پایدار و نقش در ترویج در آن، تحلیل مبانی فرهنگی و معرفت شناختی دانش بومی و ویژگی‌های ترویج بومی در ایران، روستاشناسی و الگوهای زندگی روستایی در ایران، نهادهای روستایی در ایران و روند تحولات آن، تغییر اجتماعی طراحی شده و نقش ترویج و ارتباطات در آن، ارتباطات و فرهنگ و نقش ارتباطات در تحول فرهنگی، تحلیل نقش ارتباطات در توسعه کشاورزی و روستایی، مدل‌های ارتباطی و تحلیل شیوه‌های برفراری ارتباطات در جوامع سنتی، ارتباطات اجتماعی، تحلیل نظریه‌های ارتباطات بین فردی و کاربرد آن در توسعه کشاورزی و روستایی، رسانه‌های جمعی در توسعه روستایی، راهبردهای برنامه‌ریزی ارتباطات برای ترویج و توسعه روستایی، طراحی ارتباطات موثر، رویکردهای نظری در برنامه‌ریزی ارتباطات، تحلیل عناصر نظریه‌های ارتباط جمعی، تحلیل برنامه‌سازی در رادیو و تلویزیون کشاورزی، روش‌های تحقیق در نقش ارتباطات و ترویج در توسعه روستایی و کشاورزی، گونه شناسی روش‌های کنترل، نظارت و ارزشیابی در ارتباطات برای توسعه، مدل‌ها و پایگاه‌های اطلاعاتی و اطلاع رسانی در ترویج کشاورزی و توسعه روستایی، فن‌آوری اطلاعات و ارتباطات در ترویج کشاورزی و توسعه روستایی، نظام دانش و اطلاعات کشاورزی، تحلیل و طراحی اجزاء نظام دانش و اطلاعات کشاورزی، تحلیل نظام دانش و اطلاعات کشاورزی در ایران به منظور ترسیم وضعیت فعلی و اصلاح آن بر اساس تحقیقات توسعه روستایی در ایران.

منابع:

- اعرابی، سید محمد؛ ایزدی، داود، مدیریت ارتباطات، دفتر پژوهشهای فرهنگی.

- آلفردجی، اسمیت. ۱۳۷۰. ارتباطات و فرهنگ (دو جلدی)، ترجمه بابائی اهری، مهدی، تهران، انتشارات سمت.
- امیری اردکانی، محمد، شاه ولی، منصور. ۱۳۷۸. مبانی، مفاهیم و مطالعات دانش بومی کشاورزی، تهران، وزارت جهاد سازندگی.
- اینگلس، اف. ۱۳۷۷. نظریه رسانه‌ها، ترجمه حقیقت کاشانی، محمود، تهران. انتشارات مرکز تحقیقات، مطالعات و سنجش برنامه‌های.
- برج، ج و گراونیتزکی، گری. ۱۳۷۲. سیستم‌های اطلاعاتی در تئوری و عمل (جلد دوم) و مترجم غیبی، منوچهر، مرکز آموزش مدیریت دولتی.
- بورن، ۱۳۷۹. بعد فرهنگی ارتباطات برای توسعه، ترجمه فلسفی، پیمان، تهران. انتشارات مرکز تحقیقات، مطالعات و سنجش برنامه‌ها.
- بینگر، اتولر. ۱۳۷۶. ارتباطات اقناعی، ترجمه رستمی، علی، تهران انتشارات مرکز تحقیقات، مطالعات و سنجش رسانه‌ها.
- رولی، ج. ۱۳۸۰. مبانی سیستم‌های اطلاعاتی، ترجمه سیف کاشانی، زهرا، تهران، انتشارات سمت.
- ساروخانی، باقر. ۱۳۷۶. جامعه شناسی ارتباطات، انتشارات اطلاعات.
- سویم و نیدال، بنوسینگایزر و چین اوسون. ۱۳۷۶. کاربرد نظریه‌های ارتباطات، ترجمه دهقان، علیرضا، تهران، انتشارات مرکز مطالعات و تحقیقات رسانه‌ها.
- ویندال، س. ۱۹۹۲. کاربرد نظریه‌های ارتباطات، ترجمه دهقان، علیرضا، تهران، انتشارات مرکز مطالعات و تحقیقات رسانه‌ها.
- کاظم، معتمد نژاد. ۱۳۷۹. وسایل ارتباط جمعی، تهران، انتشارات دانشگاه علامه طباطبائی.
- محسنیان راد، مهدی. ۱۳۷۴. ارتباط جمعی و توسعه روستایی. انتشارات معاونت ترویج و مشارکت مردمی جهاد کشاورزی.
- Roling, N. & Engel P., (1992). "The development of concept of agricultural knowledge information systems (AKIS), implications for extension". University of Agricultural Sciences, Wagening. The Nether lands.
- Spitzberg, M (2004). Human communication. USA. Thoman learning Academic Rckource Center.
- Sheikh, A. M. 2003, Professional communication skills, S. Chand company, LTD, New Delhi.
- Rajaraman. V, 2003, Introduction to information technology, Prentice Hall of India, New Delhi.

مدیریت پیشرفته در ترویج کشاورزی

Advanced Management in Agricultural Extension

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

هدف: بررسی و تحلیل مباحث مدیریت نوین و کاربرد مدیریت خلاق در ترویج کشاورزی

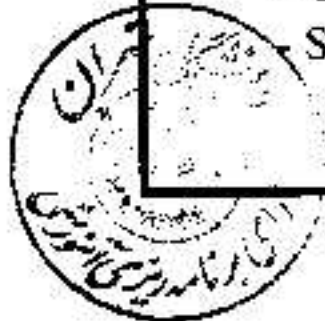
سرفصل درس:

نظریه و نظریه پردازی، مدیریت به عنوان نظریه پردازی و آزمون نظریه، مدیریت دانایی، مدیریت فکر، مدیریت تغییر، مدیریت ریسک، مدیریت زمان، مدیریت استرس، مدیریت تعارض، مدیریت کارآفرینی، مدیریت راهبردی، مدیریت سیستمی، مدیریت توسعه منابع انسانی، مدیریت اقتضایی، پیوستار انواع مدیریت مؤثر در ترویج، نقش سازمان‌های غیررسمی در ترویج، تنگناهای مدیریتی ترویج، راهکارهای ایجاد تغییر در سازمان، طراحی سازوکار مطلوب در مقابله با مقاومت در برابر تغییر، مدیریت از راه دور - توسعه مدیریت سازمانی در صنعت کشاورزی، مدیریت و ارتباط آن با حرفه‌های کشاورزی، توسعه سازمانی - بوروکراسی و سازمانهای رسمی و غیر رسمی، تعریف نقشها و تخصصها در سازمان، قرایندهای استخدام، توسعه آموزشها و مهارتها، روشهای افزایش کارایی کارکنان، قدرت و اختیار در مدیریت، مهارتهای مدیریت خوب و موفق، مدیریت محیط سازمانی و اداره عمومی.

- برکو، ری ام؛ ولوین، آو دی و ولدین داراینها آر، مدیریت ارتباطات، ترجمه اعرابی، سید محمد و ایزدی، داود، تهران، دفتر پژوهش‌های فرهنگی، ۱۳۷۸.

منابع:

- دسلر، گ. ۱۳۸۱. مدیریت منابع انسانی، ترجمه یارسانیان، علی، تهران، انتشارات پژوهش‌های فرهنگی.
- سید جوادین، سیدرضا، مبانی سازمان و مدیریت، نشر نگاه دانش.
- طوسی، محمد علی. ۱۳۷۲. مشارکت در مدیریت و مالکیت، مرکز آموزش مدیریت دولتی، ص ۱۶۵.
- طوسی، محمد علی. مدیریت مشارکت جو، مرکز آموزش مدیریت دولتی.
- مصطفی عمادزاده، مدیریت (مبانی و استراتژی)، انتشارات شهر آشوب.
- میر سپاسی، ناصر. مدیریت استراتژیک منابع انسانی و روابط کار، انتشارات میر.
- الوانی، سید مهدی؛ دانایی فرد، حسن. مدیریت تعارض، موسسه تحقیقات و آموزش مدیریت.
- Sivakumar, C. 2000. Management of Information Services, New Delhi: Tata Mc Graw- Hill Publishing Company Limited.
- Goel, et al., 2004, Innovation systems, the World Bank, Washington D.C.
- Stamm, B.V., 2003, Managing innovation, Design and Creativity, Wilcy, UK.

تحلیل بینش‌های فلسفی ترویج کشاورزی

Analysis of philosophical Insights into Agricultural Extension

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

هدف: بررسی و تحلیل مکاتب فلسفی و کاربرد آن در ترویج کشاورزی

سرفصل درس:

فلسفه و روش‌های تحلیل فلسفی، شناخت فلسفه و علم، فلسفه و واقع‌گرایی، انواع نگرش‌های فلسفی، فلسفه ترویج، ترویج و رئالیسم، ترویج به عنوان یک مکتب آموزشی - فلسفه ترویج از دیدگاه متخصصان داخلی و خارجی، تحلیل ماتریسی فلسفه ترویج - تحلیل دیدگاه‌های تکنوکراسی در مقایسه با دیدگاه‌ها اعتقادی برای فلسفه ترویج - تطابق و تحلیل فلسفه ترویج در مقایسه با بینش‌های عمومی فلسفی - ارکان فلسفه ترویج - اهداف بینشی ترویج - خط مشی ترویج - تحلیل فلسفه و سیاست‌های آموزشی ترویج - بررسی و تحلیل فلسفه ترویج در ایران امروز - تشریح و تبیین روش‌شناسی فلسفی در راستای مطالعات ترویج و توسعه روستائی، تحلیل مکاتب مختلف فلسفی در آموزش بزرگسالان و تعمیم آنها به پارادایم نوین در ترویج کشاورزی: مکتب لیبرالیسم - مکتب ترقی‌خواهانه - مکتب انسان‌گرایانه - مکتب رادیکال - تحلیل بینش‌های فلسفی متفکران تأثیرگذار در فلسفه آموزش: مانند پائولو فریره - جان دیوئی - ایوان ایلچ - مالکم نولز - راجرز و ... - تبیین الزامات عملی سیاست‌های ترویجی مبتنی بر فلسفه رادیکال آموزش بزرگسالان - تبیین ابعاد معرفت‌شناسی - روش‌شناسی و هستی‌شناسی بینش‌های فلسفی مختلف و تعمیم آنها به سیاست‌ها و راهکارهای ترویج کشاورزی در شرایط ایران.

منابع:

- شعاری نژاد، علی اکبر، ۱۳۶۵. فلسفه آموزش و پرورش، موسسه انتشارات امیر کبیر.
- نقیب زاده، میر عبدالحسین، ۱۳۶۸. نگاهی به فلسفه آموزش و پرورش، انتشارات طهوری.
- پل ادواردز، ۱۳۷۵. فلسفه تاریخ، ترجمه: بهزاد سالکی، مجموعه مقالات از دایره المعارف فلسفه، پژوهشگاه علوم انسانی.
- زان لاکوست، ۱۳۷۶. فلسفه چیست؟ ترجمه: رضا داوری ادرکائی، سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی.
- ریچارد اچ، پاپکین، ۱۳۷۵. متافیزیک و فلسفه معاصر، ترجمه سید جلال‌الدین مجتبیوی، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی.
- زانلاکوست، ۱۳۷۵. فلسفه در قرن بیستم، ترجمه سید جلال‌الدین مجتبیوی، سازمان مطالعات و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهی.
- آلن اف. جاترز، ۱۳۷۸. چیستی علم (درآمدی بر مکاتب علم‌شناسی فلسفی) ترجمه دکتر سعید زیبا کلام، انتشارات علمی و فرهنگی سمت.

آمار پیشرفته و تحلیل داده‌ها در ترویج و آموزش کشاورزی

Advanced Statistics and Data Analysis in Agricultural Extension and Education

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: ۱ واحد نظری - ۱ واحد عملی

پیشنیاز: ندارد

هدف: آشنایی با روش‌های پیشرفته آماری و تحلیل داده‌ها

سرفصل درس:

نظری:

تحلیل کواریانس چند متغیری (MANCOVA) - آزمون فرض چند متغیری درباره میانگین‌های دو گروه ($Hotelling^2$) - آزمون‌های مقایسه‌های چندگانه - تحلیل واریانس چند متغیری (MANOVA) - شاخص‌های همبستگی (رابطه) در تحلیل‌های پارامتری و ناپارامتری - همبستگی چندگانه - رگرسیون چندگانه - رگرسیون لجستیک - تحلیل تشخیصی - تحلیل عاملی - تحلیل مولفه‌های اصلی - تحلیل مسیر - تحلیل همبستگی کانونی، تحلیل خوشه‌ای - همبستگی جزئی

عملی:

دانشجویان در بخش عملی بر اساس سرفصل یک موضوع پژوهشی را زیر نظر استاد درس انتخاب می‌کنند و روش‌های آماری گفته شده را عملاً با استفاده از نرم‌افزار SPSS برای تحلیل داده‌ها به کار می‌گیرند و گزارش مکتوب آن را به استاد درس تحویل می‌دهند.

منابع:

- دلاور، علی، ۱۳۸۲. احتمالات و آمار کاربردی در روان‌شناسی و علوم تربیتی. انتشارات رشد.

- سیگل، سیدنی، ۱۳۷۲. آمار غیر پارامتری برای علوم رفتاری، علامه طباطبایی.

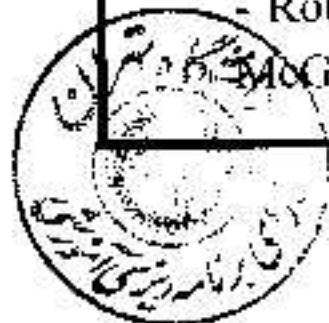
- طباطبایی، محمد مهدی، تحلیل چند متغیره، مرکز نشر دانشگاهی.

- کلانتری، خلیل، ۱۳۸۲. پردازش و تحلیل داده‌ها در تحقیقات اجتماعی - اقتصادی، نشر شریف

نورمن آر، کورتز، آمار در علوم اجتماعی، تیموری، حبیب اله، نشر نی.

- Subhash Sharma, 1996. Applied Multivariate Techniques, Wiley, John & Sons, Inc. New York.

- Robert. D. and et al. 2000, Statistical techniques in business and economics, McGraw-Hill, USA.

روش‌های تحقیق پیشرفته در ترویج و آموزش کشاورزی

Advanced Research Methods in Agricultural Extension and Education

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : ۱ واحد نظری - ۱ واحد عملی

پیشنیاز : ندارد

هدف: آشنایی با روش‌های پیشرفته تحقیق و مطالعات کمی و کیفی در ترویج و آموزش کشاورزی

سرفصل درس:

نظری:

مروری بر مفاهیم اساسی تحقیق - مسیریابی تحقیق - زبان تحقیق - فلسفه تحقیق - اخلاق در تحقیق - مفهوم سازی - انتخاب موضوع، مساله و بیان گزاره‌های تحقیق - ارزشیابی تحقیق - نمونه‌گیری - اندازه‌گیری اعتبار ابزار تحقیق سنجش روایی ابزار تحقیق - سطوح اندازه‌گیری و مقیاس‌های اندازه‌گیری، انواع متغیرها در تحقیق پیمایشی، انواع روش‌های پیمایشی، انتخاب روش پیمایشی، ساخت تحقیق پیمایشی، قوت‌ها و ضعف‌های روش‌های پیمایشی، - مطالعات کمی و کیفی و مراحل آن - طرح‌های تحقیق نیمه تجربی، انواع طرح‌های تحقیقی، تجربی، ارتباط میان طرح‌های قبل و بعد، الگو سازی تحقیق تحلیل داده‌ها (اعتبار نتایج، آماده سازی داده‌ها، آمار توصیفی، آمار استنباطی) نحوه نگارش طرح پیشنهادی تحقیق (Research Proposal)، - اصول تهیه و تدوین گزارش تحقیق - تحلیل تطبیقی پارادایم‌های تحقیق کیفی و کمی و زمینه‌های کاربرد آنها در ترویج و آموزش کشاورزی انواع تحقیقات و تعمیم آنها به ترویج و آموزش کشاورزی: تئوری بنیانی - اقدام‌پژوهی - قوم‌نگاری و تحقیق ارزشیابی - روش‌های تلفیق روش‌های کمی و کیفی در ترویج و آموزش کشاورزی - روش‌های جمع‌آوری، ثبت و تحلیل داده‌ها در تحقیقات کیفی - روش‌های انجام مشاهده و مصاحبه‌های نیمه‌ساختارمند و عمیق در شرایط روستائی ایران - نرم‌افزارهای کامپیوتری در «ایده‌پردازی» و داده‌های کیفی.

عملی:

دانشجویان در بخش عملی درس براساس محتوای نظری، مراحل مختلف یک پژوهش کمی و یک پژوهش کیفی را با انتخاب یک موضوع پژوهشی زیر نظر استاد درس به کار می‌گیرند و گزارش آن را به صورت مکتوب به استاد درس تحویل می‌دهند.

منابع:

- امینی، سید کاظم. آشنایی با تشکیلات اداری، فرآیند تحلیل سلسه مراتبی، موسسه فرهنگی تکوک زرین.
- دلاور، علی. ۱۳۷۴. مبانی نظری و عملی پژوهش در علوم انسانی و اجتماعی، انتشارات رشد.
- سیف، علی اکبر. ۱۳۷۱. سنجش و اندازه گیری در علوم تربیتی، انتشارات پیام نور.
- شعبانعلی قمی- حسین و همکاران، ۱۳۸۳. رهیافت‌ها و فنون مشارکت در ترویج کشاورزی و توسعه روستایی، انتشارات موسسه توسعه روستایی ایران.
- کرلینجر، اف. ان. ۱۳۷۶. مبانی پژوهش در علوم و فناوری، ترجمه پاشا. حسن شریفی، جلد یک و دو، تهران، انتشارات آوای نور.
- گنجی، حمزه؛ ثابت، مهرداد، روان سنجی (مبانی نظری آزمونهای روانی)، نشر ساوالان.
- مارشال، کاترین و گرچن ب. راس من، ۱۳۷۷. روش تحقیق کیفی، ترجمه پارسائیان، علی و اعرابی، سید محمد، دفتر پژوهشهای فرهنگی، تهران.
- هومن، حیدر علی. تهیه و استاندارد ساختن مقیاس سنجش رضایت شغلی، مرکز آموزش مدیریت دولتی.
- Baker, T.C. 1999. Doing social Research. Mc Grow- Hill New York.
- Byrne, David, 2002. Interpreting Quantitative Data, SAGE Publications, London.
- Claser, Barney G., 1998. Doing Grounded Theory: issues and Discussions. Sociology Press.
- Struss, A. and Corbin, J. 1990. "Basics of Qualitative research. California: Sage Publication.
- Miles, Mathew B & Huberman A. Michael 1994. "An Expanded Sourcebook Qualitative Data Analysis". Sage Publication, New Delhi, India.

آموزش‌های مستمر روستایی
Rural Continuing Education

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: واحد نظری

پیشنیاز: ندارد

هدف: توانمند سازی فراگیران در ارتباط با بکارگیری دانش نظری مربوط به آموزش‌های مستمر روستایی به منظور ارتقاء سطح دانش، بینش و مهارت‌های آنان

سرفصل درس:

مروری بر اصطلاحات و مفاهیم آموزش‌های مستمر روستایی، مباحث در حال تغییر مربوط به آموزش‌های مستمر روستایی، سیستم‌های دانائی و اطلاع‌رسانی، منطق آموزش مستمر روستایی به عنوان ابزاری برای حرفه‌آموزی داوطلبانه، عناصر مشترک در تعاریف مربوط به آموزش‌های مستمر روستایی، تحقیقات مربوط به آموزش بزرگسالان و گروه‌های هدف، نظام اطلاعات کشاورزی، چارچوب مفهومی آموزش بزرگسالان و آموزش مداوم، تحلیل ویژگی‌های بزرگسالان، یادگیری بزرگسالان و روش‌های تدریس به بزرگسالان، دیدگاه‌های نظری (پاتولوفرر، روبرت، ام، گاینه مانکوم نولز، جک مزیرو، کارل راجرز) تحلیل دیدگاه‌های نظری مرتبط با تدریس به بزرگسالان (بروتر، دیونی، ایلچ، نولز) آموزش از راه دور، تحلیل و معرفی پیشرفت‌های جدید در رابطه با آموزش‌های مستمر روستایی، تحلیل نظریه‌های مربوط به تدوین برنامه درسی، آموزش و تدریس،

آموزش و پرورش بزرگسالان با توجه به نیازهای حرفه‌ای و بازار کار، کاربرد اصول مشارکت در فرآیندهای طراحی، اجراء و ارزشیابی فعالیت‌های آموزشی برای بزرگسالان.

منابع:

- بولا، ه. س. ۱۳۷۳. روند تحولات مسایل آموزش بزرگسالان در جهان، ترجمه جان نیا، سیمین دخت، انتشارات علمی و فرهنگی، یونسکو.
- جازویس، پیترا، ترجمه سرمد، غلامعلی، ۱۳۷۸. آموزش بزرگسالان و آموزش مداوم، چاپ اول. ناشر سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت).

مدیریت تکنولوژی کشاورزی

Management of Agricultural Technologies

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ندارد

هدف: دانشجویان در این درس با تکنولوژی و مدیریت آن و نقشی که در موفقیت برنامه‌های ترویج کشاورزی دارد، آشنا می‌شوند

سرفصل درس:

مفاهیم و چارچوب مدیریت فناوری - مدیریت نوآوری در فناوری - نقش فناوری در توسعه - عوامل موثر در مدیریت فناوری - چالش‌های اساسی مدیریت فناوری - موضوعات اساسی در مدیریت فناوری - فرآیند نوآوری - تولید فناوری - توان رقابتی فناوری - برنامه‌ریزی فناوری - دوره عمر فناوری - شیب فناوری - طبقه بندی فناوری - فناوری مناسب - راهبردهای توسعه فناوری - فناوری و منابع انسانی - سیاست‌های فناوری کشاورزی - نظریه‌های مربوط به انتقال فناوری کشاورزی - فرآیند تغییر مبتنی بر فناوری - اساس توسعه فناوری در برخی از کشورهای جهان و ایران - مدل‌های انتخاب، توسعه و انتقال فناوری در برخی از کشورهای جهان و ایران

منابع:

- خلیل طاروق، ۱۳۸۱، مدیریت تکنولوژی، ترجمه کامران باقری و همکاران، مرکز تکنولوژی نیرو، تهران.
- ملک‌زاده، غلامرضا، ۱۳۸۰، مدیریت استراتژیک تکنولوژی، نشر جهان فردا.
- جعفر نژاد، احمد، ۱۳۷۸، مدیریت تکنولوژی، انتشارات دانشگاه تهران.
- Bechstedt, H.D. 2002. Participatory research and technology development for sustainable land management, IBSRAM. Bangkok.

ترویج کشاورزی مجازی

Virtual Agricultural Extension (Cyber-Extension)

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : ۱ واحد نظری - ۱ واحد عملی

پیشنیاز : ندارد

هدف: آشنایی دانشجویان با اصول ، مفاهیم و فنون ترویج مجازی پیشرفته

سرفصل درس:

نظری:

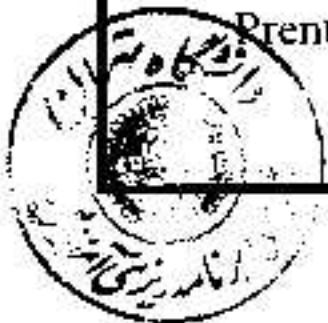
مرور مفاهیم پایه فناوری اطلاعات، مدیریت فایل‌ها در رایانه، شبکه سازی و اینترنت، کاوش در اینترنت، شیوه‌های اطلاع یابی در وب، استفاده از پست الکترونیک در ارائه خدمات ترویجی، معرفی نرم‌افزارهای کاربردی در ترویج کشاورزی ، زمینه‌های کاربردی فناوری اطلاعات در ترویج، گروه‌های تماس، آشنایی با Excel ، ایجاد پایگاه داده‌ها در Access ، نظام اطلاعاتی، کشاورزی در جامعه اطلاعاتی، نظام‌های اطلاعات مدیریت در ترویج، اقتصاد اطلاعات، مدل سازی اطلاعات، تاثیرات اقتصادی - اجتماعی ICTs بر کشاورزی، طراحی وب سایت ترویجی، استفاده از وب لاگ‌ها در ترویج کشاورزی، معماری شبکه‌های LAN و اینترنت در سازمان های ترویج کشاورزی، نظام ترویج مجازی

عملی:

دانشجویان باید در یکی از زمینه‌های فوق یک کار پژوهشی در قالب یک پروژه طراحی و به انجام برسانند به طوریکه حاصل آن بتواند مورد استفاده نظام ترویج کشاورزی کشور قرار گیرد.

منابع:

- ناقد تهرانی، مهدی؛ کدین، شبنم. مدیریت فناوری اطلاعات، مرکز آموزش مدیریت دولتی.
- جعفر نژاد، آتش. ۱۳۷۹. آشنایی با بانک‌های اطلاعاتی. تهران، انتشارات سمت.
- نوکریزی، محسن. تاثیر اطلاعات بر جامعه بررسی ماهیت ارزش، نشر چاپار.
- ابطحی، سیدابراهیم، ۱۳۷۶؛ فن‌آوری بزرگراه‌های اطلاعاتی، وزارت کشاورزی.
- هافکین، ن.و تاگارت، ن، ۱۳۸۳، تحلیلی بر جنسیت و فناوری اطلاعات در کشورهای در حال توسعه، ترجمه حسین شعبانعلی فمی و امیر حسین علی بیگی، دانشگاه الزهراء (س).
- Ray and Acharya, 2004. Information Technology, principles and applications, Prentice Hall, India.

کارآفرینی در کشاورزی
Entrepreneurship in Agriculture

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: ۱ واحد نظری - ۱ واحد عملی

پیشنیاز: ندارد

هدف: شناخت مفهوم کارآفرینی و بررسی نقش آن در کشاورزی

سرفصل درس:

نظری:

سیر تکامل تاریخی مفهوم کارآفرینی - دیدگاه‌های دانشمندان مختلف در خصوص کارآفرینی -
تعریف کارآفرینی - تعریف کارآفرینی کشاورزی - کارآفرینی در نظریه‌های اقتصادی - کارآفرینی در
دیدگاه‌های غیر اقتصادی - انواع مدل‌های کارآفرینی، ویژگی‌های کارآفرین - کارآفرینی در سازمان -
تحقیقات کارآفرینی - کارآفرینی و رشد اقتصادی - نقش دولت در توسعه کارآفرینی - نقش کارآفرینان در
توسعه کشاورزی - توسعه کارآفرینی: شرایط و عوامل تاثیرگذار بر توسعه کارآفرینی (نقش دولت - نقش
نظام‌های آموزشی) - زمینه‌ها و راهکارهای توسعه کارآفرینی در بخش کشاورزی و جامعه روستایی ایران
ترویج و آموزش کارآفرینی، سیر تکامل آموزش کارآفرینی در نظام‌های آموزش عالی جهان - مبانی و
مولفه‌های آموزش کارآفرینی - سیاست‌ها و راهکارهای ادغام آموزش کارآفرینی در نظام‌های ترویج
کشاورزی آموزش متوسطه و عالی کشاورزی در شرایط ایران.

عملی:

در این قسمت دانشجو باید به مطالعه موردی یک فعالیت کارآفرینانه در بخش کشاورزی بپردازد
و ابعاد مختلف آنرا مورد بررسی قرار دهد - با هماهنگی استاد درس تعدادی از کارآفرینان بخش
کشاورزی به دانشکده دعوت می‌شوند و با استفاده از روش‌های مناسب به ارائه تجربیات و تعامل با
دانشجویان می‌پردازند.

منابع:

- کوک، جیمز، آر، ۱۳۸۳، پیش به سوی کارآفرینی، ترجمه میترا تیموری، نشر آموزه.
- شاه حسینی، علی، ۱۳۸۳، کارآفرینی، نشر آبیژ.
- کوراتکو، د، اوهاجتس، ر.م، ۱۳۸۳، نگرشی معاصر بر کارآفرینی (ج ۱ و ۲)، ترجمه محرابی و تهرایی،
انتشارات دانشگاه فردوسی مشهد.
- Pretty, J.N. 1995. Regenerating Agriculture: Policies and Practice for
Sustainability and self-reliance. Earthscan Publication Limited. London.

اقتصاد ترویج کشاورزی
Economics of Agricultural Extension

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: ۱ واحد نظری - ۱ واحد عملی

پیشنیاز: ندارد

هدف: شناخت مفاهیم اقتصادی و تحلیل اقتصادی فعالیت‌های ترویج کشاورزی

سرفصل درس:

نظری:

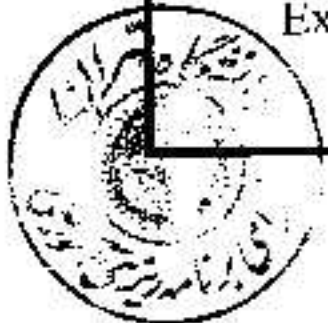
تعاریف و مفاهیم اقتصادی - اهمیت بخش کشاورزی در اقتصاد ملی - عوامل تولید در کشاورزی: ترویج به عنوان یک نهاده - عوامل کمیاب و فعالیت‌های اقتصادی رفیب - تطبیق و تحلیل قوانین کلی علم اقتصاد در رابطه با اقتصاد ترویج کشاورزی - آموزش و منابع انسانی - بازده ترویج کشاورزی: ارزش افزوده بر مولدان، ارزش افزوده بر منابع و محصولات - هزینه‌های ترویج کشاورزی: هزینه‌های صریح، ضمنی، ثابت و متغیر - ترویج کشاورزی: مصرف یا سرمایه‌گذاری - نقش اقتصادی ترویج در توسعه کشاورزی - نقش اقتصادی ترویج در توسعه روستایی - نقش اقتصادی ترویج در برنامه‌های توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی - بررسی و تحلیل مطالعات موردی پیرامون اقتصاد ترویج کشاورزی در ایران و جهان - روش‌های ارزشیابی اقتصادی فعالیت‌های ترویجی - اصول و روش‌های تهیه و تدوین گزارش‌های توجیه اقتصادی فعالیت‌های ترویج - شیوه‌های تامین مالی ترویج کشاورزی خصوصاً سازی ترویج در ایران و جهان.

عملی:

در این قسمت دانشجو باید به طور عملی یک فعالیت ترویجی را با استفاده از روش‌های اقتصاد ترویج مورد بررسی و تجزیه و تحلیل قرار دهد.

منابع:

- عمادزاده، مصطفی، ۱۳۷۹، مباحثی از اقتصاد آموزش و پرورش، انتشارات جهاد دانشگاهی دانشگاه اصفهان.
- راجرز، سی، دانیل و راجلین، هرش اس، ۱۳۷۰، اقتصاد و آموزش و پرورش، اصول و کاربردها، ترجمه سید ابوالقاسم حسینیون، انتشارات آستان قدس رضوی.
- نفیسی، عبدالحسین، ۱۳۸۲، اقتصاد آموزش و پرورش، پژوهشکده تعلیم و تربیت.
- نفیسی، عبدالحسین، ۱۳۸۰، دانشنامه اقتصاد آموزش و پرورش، پژوهشکده تعلیم و تربیت.
- فقیهی، علی نقی، ۱۳۷۷، تبیین هدف‌ها در اقتصاد آموزش و پرورش.
- دیانی، محمدحسین؛ سقاء پیرمرد، کبری، اقتصاد اطلاعات، انتشارات کتابخانه رایانه‌ای.
- Wolf, S.A. (f.d). (1998). Privatization of information and agricultural industrialization, Boca Raton, FL: CRD Press.
- Katz, Elizabeth (2002). Innovative Approaches to Financing for Agricultural Extension, LBI.. Sweden.

تحلیل روش‌های ترویجی

Analysis of Extension Methods

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

هدف: توانمندسازی فراگیران به منظور انتخاب مناسب‌ترین روش ترویجی پس از تحلیل اثر بخشی آن در جهت انتقال یافته‌های نوین به بزرگسالان در مشاغل گوناگون

سرفصل درس:

مروری بر روش‌شناسی ترویجی، اهمیت و کاربرد آن، تعاریف مربوط به اثر بخشی فعالیت‌های ترویجی - روش کاوشگری و آماده‌سازی جمع‌یادگیران - کاوشگری با برخورداری از نتایج محققان، - الگوهای ترویجی چگونه به وجود می‌آیند؟ بررسی انواع روش‌های اجتماعی برای انتقال یافته‌های نوین به کشاورز، جوانان و زنان روستایی، ویژگی‌های کاوشگری علمی - راهکارهای مربوط به مهارت آموزشی برای شروع کاوشگری در سطوح مختلف، چگونگی بهره‌گیری از روش ایفای نقش - شیوه‌های یادگیری و تفکر در رابطه با خط‌مشی‌های کشاورزی، اجتماعی و توسعه‌ای، ضوابط و معیارهای مورد نظر در ارزشیابی روش‌های ترویجی در جهت نشر نوآوری‌ها، تحلیل تفاوت‌های فردی، نظریه سیستم‌های مفهومی، خانواده اطلاعات پردازشی و کاربرد آن در انتقال یافته‌های نوین.

منابع:

- زمانی پور، اسداله، ۱۳۷۶. ترویج کشاورزی در فرآیند توسعه، بیرجند، مجتمع آموزش عالی بیرجند، ۱۳۷۶.
- سوانسون، بورتن، ای. ۱۳۷۱. مرجع ترویج کشاورزی، ناشر سازمان ترویج کشاورزی، مترجمین شهبازی، اسماعیل؛ حجاران، اسماعیل.
- شهبازی، اسماعیل. ۱۳۷۲. توسعه و ترویج روستایی، تهران، انتشارات دانشگاه تهران.
- ملک‌محمدی، ایرج. ۱۳۷۸. مبانی ترویج و آموزش کشاورزی، تهران، مرکز نشر دانشگاهی.
- هاوکینز، ای. استورات، اتونی ام. دان و جان دابلیو کاری. ۱۳۷۳. "فرآیند ترویج کشاورزی و دامپروری" مرکز تحقیقات و بررسی مسایل روستایی، چاپ اول.
- Swanson, B., 1999. Agricultural extension, (a reference manual). Second Edition. (cd.), FAO: Rome, Italy.

